

HALADÁS

VASÚTI

SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANÓVITS LÁSZLÓ ifj. GÖRGEY LÁSZLÓ ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre ... 8 korona.
Fél évre ... 4 korona.
Negyed évre ... 2 korona.

Szerkesztőség:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.
Megjelen minden vasárnap.

Elégtétel.

Miskolcz, márczius 30.

Elnézést kérünk olvasóinktól, hogy ezen a helyen, hol csupán közérdekű kérdéseket vitattunk eddig programmunkhoz híven s hol egyedül az *elvek* harcának nyitottunk küzdőporondot, ezuttal a magunk ügyével állunk olvasóink elé.

Am tartozunk evvel önmagunknak és kötelességünk ez olvasó közönségünkkel szemben is.

Az elmúlt napokban a „*Vasuti Lapok*“ szerkesztője részéről oly megtámadtatásban volt részünk a nyilvánosság előtt, mely nemcsak *személyt* sértett, hanem igaztalan kritikával bántott meg *hivatali ténykedést* s megtámadta lapunk szerkesztőségének féltve őrzött *újságírói tisztességét* is.

Tartozó kötelességünk tehát ott, hol a támadás ért, a nyilvánosság előtt bemutatni a vett elégtételt.

Jegyzőkönyv.

Felvetették Budapesten 1902 évi márczius hó 25-én a New-York kávéházban déli 12 órakor.

Jelen voltak ifj. Görgey László ur megbízásából Balogh Bertalan és Zsivkovics Antal urak, Gerő M. Mór ur megbízásából Adler Rezső és Káldor Gyula urak.

Tárgy: az ifjabb Görgey László és Gerő M. Mór urak között felmerült ügy elintézése.

Balogh Bertalan és Zsivkovics Antal urak a „*Vasuti Lapok*“ 1902. évi márczius 23-án megjelent 220. (12) számában „*Válasz ifj. Görgey László magyar államvasuti díjnok urnak, Miskolczon*“ című közleményben felhalmozott sértésekért elégtételt kérnek. Adler Rezső és Káldor Gyula ur felök nevében fölkérik ifj. Görgey László ur megbízottait, hogy a nevezett cikk mely részeért és mely kifejezéseért kívánnak elégtételt, mire azok kijelentik, hogy a cikket egész terjedelmében sértőnek találják, a mit a cikk felolvasása után meg is állapítanak s újból kérik a teljes elégtételadást. Gerő M. Mór ur megbízottjai kijelentik, hogy a kérdéses cikkben nem tudják megállapítani és nem is látják fennforogni a sértésnek személyes czélzatát, mindazonáltal megajánlják a lovagias elégtételt, azonban az ügyet békés uton kívánják elintézni. Balogh Bertalan és Zsivkovics Antal urak nem térnek ki a békés elintézés elől s annak a következő módját ajánlják fel: Gerő M. Mór ur egy általa aláírandó és lapjának legközelebbi számában közölteendő nyilatkozatban az összes, az ifj. Görgey László ur által sérelmeseknek tartott kifejezéseket visszavonja, a történet felett sajnálkozásának ad kifejezést és ifj. Görgey László urtól bocsánatot kér. Ezen cikk a két fel megbízottjai által közösen szerkesztendő meg és a „*Vasuti Lapok*“ vezető cikke gyanánt hozandó le.

Miután Gerő M. Mór ur megbízottjai ezen ajánlatból csupán annyit voltak hajlandók elfogadni, hogy felök egy egyszerű visszavonó és bocsánatkérő nyilatkozatot ad, a melyet lapjában hozni nem hajlandó, meg-

engedi azonban azt, hogy azt ifj. Görgey László ur saját lapjában, a „Haladásban” közölje. Ifj. Görgey László ur megbízottjai ragaszkodnak a fegyveres elégtétel megadásához és azt, ha ajánlatuk a békés kiegyenlítés megoldására el nem fogadtatik, feltétlenül kérik.

Adler Rezső és Káldor Gyula urak erre az ügyet párbajbírótság elé kívánják terelni, a mely indítványukat Balogh Bertalan és Zsivkovics Antal urak el is fogadják.

A két fél megbízottjai ezek után abban állapodtak meg, hogy az ügy további megbeszélése végett mai napon délután öt és fél órakor a Pannónia téli kertjében találkoznak.

Kmf.

Balogh Bertalan s. k.,
Zsivkovics Antal s. k.,

mint ifj. Görgey László ur megb.

Káldor Gyula s. k.,
Adler Rezső s. k.,

mint Gerő M. Mór ur megb.

Folytatólag felvétel 1902. márczius hó 25-én délután öt és fél órakor Budapesten, a Pannónia szálló téli kertjében.

A tárgyalás felvétele alkalmával Gerő M. Mór megbízottjai kijelentik, hogy a sérelmes czikk megfontoltabb átolvasása után revocálják azon nyilatkozatukat, mintha a nevezett cikkben nem tudnák megállapítani és nem látnák fennforogni a sértésnek személyes czélatát és ezen nyilatkozatuk alapján a párbajbíróságra vonatkozó javaslatukat meg nem tettnék kívánják tekinteni s újólaj felajánlják az elégtételt azon kifejezett óhajjal, hogy az affair lehetőleg békésen egyenlítettessék ki. Mindkét fél megbízottjai felveszik ez irányban a tárgyalást, minthogy azonban ez eredményre nem vezetett, Gerő M. Mór ur megbízottjai felajánlják a fegyveres elégtételt, mely a következő feltételek mellett állapítatik meg:

Fegyver: rendes vivókard, has-, csukló- és nyakbandage-zsal, — végkimerülésig. A végkimerülés tényét az orvosok meghallgatása után a megbízottak állapítják meg.

Az időre és helyre vonatkozólag a megbízottak abban állapodtak meg, hogy az elégtételadás folyó évi márczius hó 26-án délutáni 2 óra után történjék meg. Egyben pedig Gerő M. Mór ur megbízottjai megbízzák ifj. Görgey László ur megbízottjait, hogy ugy a párbaj helyére vonatkozólag, valamint az orvosokat kivéve, — minden egyéb előintézkedésekre nézve saját belátásuk szerint intézkedjenek. Ifj. Görgey László ur megbízottjai f. évi márczius 26-án déli 12 és fél órakor fogják Gerő M. Mór ur megbízottjait, tett intézkedéseikről a New-York kávéházban értesíteni.

Kmf.

Káldor Gyula s. k.,
Adler Rezső s. k.,

mint Gerő M. Mór ur megb.

Balogh Bertalan s. k.,
Zsivkovics Antal s. k.,

mint ifj. Görgey László ur megb.

Folytatólag felvétel 1902. évi márczius 26-án déli 12 és fél órakor a New-York kávéházban.

Balogh Bertalan és Zsivkovics Antal urak előterjesztik, hogy a párbaj színhelyére és idejére vonatkozólag a következőkben intézkedtek: a párbaj színhelye a Fodor-féle vívóteremben, ideje a mai napon délután fél három (2 1/2) órakor.

Minthogy ifj. Görgey László ur megbízottai időközben arról értesültek, hogy a sértő-közleményt tartalmazó lappéldány a miskolci üzletvezetőség összes alkalmazottjai között elterjesztetett, azon jogos kívánságuknak adnak kifejezést, hogy ezen ügyben felvett jegyzőkönyvek úgy a „Haladás”, mint a „Vasuti Lapok” legközelebbi számában teljes terjedelmükben vezető-cikk gyanánt leköltsessenek a mely javaslatuk t Gerő M. Mór ur megbízottjai reá nézve kötelezőleg elfogadjanak.

Ezek után a megbízottak abban állapodtak meg, hogy a mennyiben a rendőrség közbe lépne, a legközelebbi vonattal a párbaj lefolytatása végett Gödöllőre utaznak s a mennyiben ott is megakadályoztatnának, holnap márcz. 27-en reggel 8 órakor a Ludovica Acaemia termében találkoznak.

A tárgyalás felfüggesztetvén, Gerő M. Mór ur megbízottjai eltávozván és visszajöven, kijelentik, hogy hajlandók az ifj. Görgey László ur megbízottjai által a békés elintezésre vonatkozó indítványt elfogadni, sőt a nyilatkozatot, melyet Görgey ur megbízottjai fogalmaztak meg, a Gerő M. Mór ur aláírásával elő is terjesztik.

Ezen nyilatkozat a két fél megbízottjai által aláíratván, illetve előttemeztetvén, mindkét fél részéről azon kötelező nyilatkozat tételik, hogy a nyilatkozat ugy a „Haladás”, mint a „Vasuti Lapok” legközelebbi számában vezető czikk gyanánt cíceró betűkkel szedve leköltséttetik.

Ezzel az ügy a lovagiasság szabályai szerint elintéztetnek jelentetik ki.

Kmf.

Balogh Bertalan s. k.,
Zsivkovics Antal s. k.,

mint ifj. Görgey László ur megb.

Káldor Gyula s. k.,
Adler Rezső s. k.,

mint Gerő M. Mór ur megb.

Nyilatkozat.

A „Vasuti Lapok” f. 1902. évi márczius hó 23-iki 220 (12) számában „Válasz ifj. Görgey László máv. díjnok urnak” cím alatt megjelent és az ugyanazon szám vezető cikkében foglalt „Nyílt levél Horánszky Nándor m. kir. kereskedelmi miniszter urhoz” című közleményekre vonatkozólag mint a jelzett cikkek írója kötelességemnek tartom a következőket kijelenteni:

A hivatkozott közleményeknek tartalma — mint arról meggyőződést szereztem — teljesen téves s így azon kijelentéseim, melyeket a jelzett cikkekben Görgey László üzletvezető ur és ifj. Görgey László ur ellen tettem, teljesen alaptalanok.

Ennek következtében a jelzett közleményeknek Görgey László üzletvezető ur és ifj. Görgey László ur hivatalos ténykedéseire, illetve személyére vonat-

kozó kifejezéseit ezennel visszavonom s a történetek felett sajnálkozásomnak adva kifejezést, azokért Görgey László üzletvezető urtól és ifj. Görgey László urtól bocsánatot kérek.

Kelt Budapesten, 1902. márczius 26.

Gerő M. Mór s. k.

Előttünk

Balogh Bertalan s. k.

Zsivkovics Antal s. k.

mint ifj. Görgey László ur megbízottai.

Adler Rezső s. k.

Káldor Gyula s. k.

mint Gerő M. Mór ur megbízottai.

Ez ügyhöz magához nincs több szavunk. Egy kijelentéssel azonban tartozunk: jól tudjuk azt, hogy lapunk, sőt szerkesztőségünk tagjainak személye is, kellemetlen sokak előtt, kik nem mernek nyíltan támadni, hanem hátmögött rosszhiszemű besugásokkal uszítják reánk ellenségeinket. Az igaztalan támadásokat könnyű visszavernünk az ellenében, a ki felelősséget vállal azokért, de a jövőben a legkiméleltenebbül fogjuk személyes téren megtorolni a bántalmat a sötétben bujkáló felbujtókon is.

Okuljanak e sorokból azok, kiket illet!

TÁRCZA.

Dalok az éjszakából.

Fáradt szempillámat

Kerüli az álom,

Mozdulatlan fekszem nyoszolyámon.

Szomorú, bús dalok

Csendülnek a légben,

Hallgatom sápadtan, falfehéren.

Csönd... Most az éjben vad sikoly rezdül át —

Magam előtt látok egy fehér arozu leányt.

Komloka tüzel, szívében lángpatak

S kék szeméből a könnyek záporoként omlanak.

Virrasztok... Mint árnyak kerülnek az álmok,

S a vak éjben sokáig sirdogálok.

Herzegh Jenő.

A balesetek okairól és azok elhárításáról.

— Irta: Schindler Victor. —

A modern kultúra elterjesztésével, úgy a gyáripár, mint a vasúthálózatok mind nagyobb és nagyobb tért hódítanak a mivelődést felkaroló államokban, az ember és más élőlények munkáját a zakatoló gépek végzik, melyeken az ember csak a felügyelet munkájával és csak a kevés testi erőt igényelő kezelésével és vezetésével fárasszja magát. A gépek mozgásait az emberi akarat és ész határozza meg és irányítja. A türelmes, szófogadó és kitartó, de munkáját ész nélkül végző gép, ha egyszer megindult, a belé kerülő anyagot, tekintet nélkül arra, hogy élő vagy élettelen, a megszabott mozgásainak megfelelőleg deformálja, ha csak valamely uton-módon működésének megállítás által határt nem szabunk. Ennek következtében a gépek alkalmazásával természet-szerűleg új tere nyitódott a balesetek lehetőségének egész sorozatának elannyira, hogy nem egy czélszerű, újdonságokat nem nagyon pártoló öreg az ókor és középkor mészárságainak megfelelő folytatását akarja látni a gépek működésében. A hol sok a gép, ott sokkal valószínűbb a baleset — ez igaz, mint a hol nincsen egy sem. A hol nagy az utczák forgalma, ott kevésbé biz-

Könnyelműség.

A „Haladás” eredeti tárczája.

Irta: Vajdai Szabó István.

A földön mindenütt nyílik, illatozik és gyümölcsöt hajt az a csodálatos virág, mely színével vonz a magasból, a porból egyaránt férfit és nőt. Izével elkábit, mámorba szédít ifjuts és öreget.

A tudós utána nyul egy bimbójáért és aztán kitépi az egész tőt: az ifjú kalapjához tüzi egy nyílását s aztán nem gondol többé az étellel és megsemmisüléssel: a nő illatától elhervad, vagy megőrül . . .

Mérges virág, mert szép, mint egy bábajos asszony és veszedelmes, mint egy kaczer nő.

A ki egyszer meglátja, mintha titkos erők hajtának árnyékába, nem gondol *multtal, jellel, jövővel*, Istennel és poklall . . . Megőrült gyorsasággal, hogy ölé mérgét szívja s szívének, lelkének szédítő mámort szerezzen illatától.

. . . Szép virág! Csodálatos szirmain az örült-ség képével, levelein a becselenség sötét árnyalatával, gyökerén mérges tömlőkkel, gyümölcsében a — *halállal* . . .

tos az ember élete elgázolás ellen, mint ott, a hol csendesen, gond nélkül sétálhatunk végig a kövezeten, de talán még sem ér fel az áldozatok száma a pusztító hadjáratok és forrongások áldozataival.

Az ipari gépek okozta balesetek elhárítása hazánk törvényeinek értelmében az iparfelügyelőség hatáskörébe tartozik, mely hivatal időről-időre ellenőrzi az iparvállalatokat, hogy a balesetek elhárítására a kellő óvintézkedéseket megtették-e? A vasut okozta baleseteknek kevésbítése főleg az alkalmazottak óvatosságáról és az utazó közönség nyugodtságával és hidegvérűségével volna elérhető.

A vasuti balesetek általában két kategóriába sorozhatók. Az első kategóriába azokat számíthatjuk, melyek az embert a mozgó járművön kívül érhetik; a másik kategóriába azokat, melyek oly egyéneket érhetnek, kik a mozgó járműveken utaznak.

Első kategóriába tartozik az elgázolás és az elütés. Elkerülhető volna az által, hogy minden vasuti alkalmazott, utazó és vágányokon áthaladó egyén, minden esetben, mielőtt egy sínpáron áthalad, meggyőződést szerezne magának arról, hogy nem jön-e valami jármű bármely irányból is. Ugyancsak hozzászoknék ahhoz, hogy két sín között soha sem halad és a sínpártól is csak oly távolságban, hogy meglepetés esetén se érhesse baleset a mellette váratlanul elhaladó járműtől. Ha ez vérévé válnék minden, a

vasutal összeköttetésben és érintkezésben levő egyénnél, akkor nem fordulna elő oly gyakran az az eset, hogy nem közönséges intelligenciával bíró egyének is elvérzenek a gép kegyetlen és szálnmat nem ismerő kerekai alatt.

A mi az elgázolást megakadályozni törekvő mentőkészülékeket illeti, azokról legyen szerencsénk megjegyezni, hogy azok csak oly agyak rémei, melyeknek gazdái a fizika legelemibb törvényeivel sincsenek tisztában, így: különösen az ütközéssel, melynek káros munkája bizonyos fokig rugók segítségével ugyan enyhíthető, de annyira meg nem szüntethető, hogy nagy sebességnél a test anyagi szerkezetének megrongálását ne vonná maga után. Elgázolás ellen csakis az óvatossági rendszabályok és nem agyrémekek szolgáltatnák komplikált mentőkészülékek szolgáltatnák menedéket. A kik oly szofisztikus ellenvetésekkel lépnek elő ily rendszabályok ellen, hogy minden egyes elgázolási eset előtt nem vehetik elő a könyvet, hogy az elgázolandóra a szabályt ráolvassák, azok előrelátó bölcsességére talán a nem felelés a legméltebb felelet.

Az elütés ugyan kevésbé veszélyes, mint az elgázolás, de még nem a legnagyobb sebességeknél is már teljesen egyenrangúvá válik avval.

Az elgázolás szinterét illetőleg megjegyezzük azt, hogy sokkal többször találkozunk

Neve — könnyelműség!

Ismeri mindenki, de csábitó, vonzó, szédítő szépsége előtt csak a jellem legyőzhetlen ereje, a lélek büszkesége, hatalma; a szív finomsága és tisztasága nem borul a porba, nem esik a — *sárba!*

Ez már világbetegség ma.

Járványosan lép fel mindenütt, a hol a lélek gondolkozik, vagy tesped; a hol a szív érez, ég, forr, vagy fagyosan hideg . . .

Azt mondják, hogy a könnyelműség a *realizmus* talajában nem ver gyökeret.

Ma már ugyancsak belehajszoltak bennünket ebbe a világot megváltó iskolába, a hol mindent *igaznak* fest a professzor, író, festő és művész . . .

És mégis, hol találunk a multban a könnyelműségnek annyi nyilvánítására, mint épen ma?

A Takács Zoltánok, Kecskeméthy Győzők és Falkaiak díszes gárdája majdnem naponként szaporodik!

Politika, irodalom, művészet produkált-e valaha annyi könnyelműséget egy századon át, mint épen a letűnt század s a *jelen* év . . .?!

A mikor az *ideálistmus* volt a költő és író istene, a festő annak áldozott, szobrász az ő fenséges alakját mintázta és a zenész azt szólitotta meg síró hurjain: kevesebb volt a — *gazember* . . .

De ma már az új irány előtt meg kell hajolni mindenkinek.

A realizmus, naturálistmus durva köpenyével leszoritotta a szintérről, a lenge, patyolat fehér ruhában lebbenő tiszta ideálistmust . . . A bájos ifju nőt feleseréltük egy ránczos képű vén boszorkánnyal.

Jól van-e ez így?

Helyes-e az, ha nemzetek, népek politikájában államférfiak, írók, művészek, munkások, napszamosok agyában csak egyes egyedül a *kenyér*, az *élvezet utáni vágy* foglalja el a tért?

Van-e igazság abban, hogy ma már mindenki csak egyéni előhaladását igyekszik biztosítani, itt sarlatánériával, ott humbuggal, ma hizelkedéssel, holnap hazugsággal?

Ezek a *taxok* nevelik a *tolvajt*, a mely mesterséghez — akármit is mond a realizmus filozófiája — csakugyan kell egy jó adag — könnyelműség!

vele ott, hol több vágány van egymás mellé fektetve, mint a hol csak egyetlen van. Így állomásokon és 2 vágányu pályákon.

Az ok az: hogy ily helyeken a sok vágányba bezavarodik a veszélyben levő és esetleg egyik vágányon jövő jármű elől a másikon jövő elé menekszik. De nem csak állomáson, hanem 2 vágányu nyílt pályán is igen könnyen történik baleset, különösen ott, a hol két egymással szembejövő vonat találkozik.

Egy példa könnyen megérthetővé teszi az eset okát: Kőbölkut állomás közelében egy gyors- és tehervonat rendes találkozása volt. Egy gyermek egyik sínpáron állva olvasta a másik sínpáron futó tehervonat kocsijainak a számát. A tehervonat zajától érzéketlenné tett füle nem hallotta az ugyanazon vágányon közeledő gyorsvonatnak sem a dübörgését, sem a füttyét: idő megállásra már nem volt és a gyermeket a gyorsvonat elgázolta. A gyermek egyszerű érzései és figyelmetlensége prototípusai a felnőttek gondolkozásmódjának és érzelmeinek, s kétségtelenül a felnőtt épen így tévedett volna hasonló esetben — a nem látott gyorsvonat zaját a látott tehervonaténak véelve. Igazolja a tavalyi budaörsi baleset.

(Folyt. köv.)

A férfi ma már nem a nőt szereti, hanem legtöbb esetben azt, a mi utána jő: (nem az uszályt értem!) a nő nem a férfi szív tisztaságáért eped, hanem azért a kézzelfogható *boldogságért*, a mit egy veszedelmes izléssel *össze-vissza rendezett szalon* s egy teletömött *kamra* nyújt.

Éljünk hivatásunknak, hagyjuk el az ostoba nagyzást.

Szeressük azokat, a kikhez szívünk, lelkünk oda forr: ne a várt kényelem, a kecsesítő jólet dobantsa meg szívünket, hanem a — *szerelem*.

Ne a fényes szobákért mondjuk el az esküt, de a fényes lélekért és szívért.

Ne ábrándozzunk gondtalan életről, de menjünk mindig a küzdelem, gond, munka tudatával a jövőnek.

Ne szeressünk a *kenyerért*, érezzünk, küzdjünk, dolgozzunk, sirjunk s gondterhes életünknek legyen szívből fakadó vágya, reménye a jövő boldogsága . . .

És ezt a reményt ne áldozzuk fel — semminemű érdekekért, aztán készen van az *idealizmus filozófiája*, a mely egyáltalán nem nevezhető — *könnyelműségnek!*

Egyletek.

Miskolc, márczius 30.

A „**Vasuti és Hajózási Klub**“ f. évi április hó 6-án délelőtt 10 órakor tartja saját helyiségeiben évi rendes közgyűlését.

A közgyűlés napirendje:

1. A választmány jelentése az elmúlt évről.
2. A számvizsgáló és könyvtárvizsgáló bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
3. Az 1902. évi költségelőirányzat tárgyalása.
4. Esetleges indítványok.
5. Az alapszabályok 11. §-a értelmében elnök, egy alnök, 20 rendes, 20 pótválasztmányi tag, 5 rendes, 3 pótszámvizsgáló és 3 könyvtárvizsgáló-bizottsági tag megválasztása.

A választmány évi jelentése a Klub örvendetes fejlődéséről tesz tanuságot. Rendes és pártoló tagjainak száma 4003, alapító tagja pedig 31 van.

A nagy lelki-meretességgel szerkesztett évi jelentés kimerítően beszámol az 1901. évről, a Klub szakbizottságainak működéséről, a rendezett szakelőadásokról, részletesen bemutatja a Klub pénzügyi helyzetét, az eszközölt építkezésekről, beruházásokról és a könyvtár gyarapításáról pedig, melyek mind a költségelőirányzat keretén belül oldattak meg, pontos tájékoztatást nyújt. A Klub közlönye az elmúlt évben tartalmilag bővült és elenkült: a vigalmi bizottság sikerült hangversenyeket, táncestélyeket és nyári kirándulásokat rendezett.

Fontos és a vidéki tagok előnyére szolgáló

Kié a kár?

Egy ur bemegy a vendéglőbe, hogy ott pár forint adósságát kiizesse. Egy 100 forintost tesz le az asztalra a vendéglős elé, a ki rögtön átsiet a másik szobába a visszajáró aprópénzért, míg az ur beszélgetésbe elegyedik egy ismerősével.

E közben ajtó nyílik, egy ember jött a vendéglőbe. Az ajtónyitás légvonatot keltett, a légvonatot leröpíti az asztalon fekvő bankót egy ebédelő ur levesébe.

Az ebédelő ur hirtelen kivette villájával, nehogy elázzék. A hirtelenkedés miatt azonban leejtette a bankót a villáról a földre.

A földről pedig fölkapta és lenyelte a zsiros bankót egy negyedik úr éhes kutyája.

A százas eltűnt menthetetlenül.

Az esetből per lett: ki viselje a kárt? Az-e, a kié a bankó volt s azt az asztalra tette, — vagy a vendéglős, mivel nem vette át rögtön, pedig kínálva lett, — vagy az az ur, ki a légvonatot támasztotta az ajtónyitással, — vagy az, ki a földre ejtette ügyetlenségéből, avagy pedig az, kinek kutyája lenyelte?

Tessék itélni!

ABC.

kedvezmény megvalósíthatása is foglalkoztatta a választmányt, midőn az olesó és megfelelő *vendégszobák* létesítésének eszméjét tárgyalták. Az eszmének lapunk mult számában közölt elvek mellett történő megvalósíthatása végett 6000 korona költsön fölvételének engedélyezését fogják a közgyűléstől kérni.

Az 1901. évi kezelési kimutatás szerint a Klub mult évi kiadása 98369 korona 26 fillér volt, vagyonmérlege 74350 korona 18 fillért mutat ki, az 1902. évi előirányzat pedig 108004 korona bevételt és 107864 korona kiadást irányoz elő. Büszkén tekinthetünk a magyar vasuti tisztviselők ezen hatalmas Klubjára, mely rövid három évi fennállása után ugy anyagi erejével, valamint szellemi működésének örvendetes fejlődésével meg tudja valósítani a szép eszméket, a melyekért a Klub alakult.

A máv. alkalmazottak „Rudolf” koronaherczeg egylete az elmúlt napokban tartotta XXVI. évi rendes közgyűlését.

Acs György elnök megnyitó beszéde után a napirend első pontjaként a választmány évi jelentése és az 1901. évi zárszámadás előterjesztése következett. Az évi jelentést, mely szerint az egylet az elmúlt hóban 79 haláleset után 64,774 koronát, 46 nyugdíjazott tagtársnak pedig 73500 koronát fizetett ki, 37 özvegy nőnek 1480 korona rendkívüli segélyt nyújtott, 44 jól tanuló iskolás gyermeknek 1760 korona ösztöndíjat osztott ki és 4 egyleti tagnak szolgálatuk teljesítése közben ért balesetből kifolyólag jog-

védelemre 1090 korona 33 fillért fizetett ki, a közgyűlés vita nélkül tudomásul vette.

Elénk vita támadt azonban a számvizsgáló bizottság jelentésének felolvasásakor. *Viragh Bertalan*, *Kasnya Géza*, *Kruchió Lajos*, *Erdélyi Ede* és *Acs György* elnök felszólalása után a közgyűlés a fölmentvényt megadta.

Majd újból egyhangulag megválasztotta a közgyűlés a számvizsgáló bizottság eddigi tagjait: *Andordi Raymond*ot, *Rohrmann János*t és *Graf János*t.

A napi rend 4. pontjaul a módosított alapszabályok tárgyalása volt kitűzve. Az elnök azon bejelenté-ére azonban, hogy a módosítási tervezet előzetes jóváhagyás céljából a máv. igazgatóságához terjesztetvén föl, az most nem tárgyalható, a közgyűlés megbizta a választmányt, hogy az alapszabály tervezeteket valamely rendkívüli vagy a jövő évi közgyűlésen terjessze elő tárgyalás végett.

A közgyűlés végül néhány indítványt tárgyalt:

Szenes Pál indítványát, mely szerint a vidéki tagok képviselői az évi közgyűléseken való megjelenésük miatt megfelelő napidíjat kapjanak az egylet pénztárából, a közgyűlés rövid vita után elvetette. — majd *Marosi Ferencz* kalauznak segély címén 200 korona segélyt szavazott meg.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

A magyar államvasutiak takarékszövetkezete f. hó 23-án tartotta meg az évi rendes közgyűlését. Zajban, lármában — mint rendesen — most sem volt hiány. — Az évi

A HÉT TÖRTÉNETE.

Miskolcz, márczius 30.

(dr.) Mindnyájunknak élénken él még emlékezetében ama nevezetes nap, a mikor, miként a derült égből jövő villámesapás, terjedt el szeretett trónörökösünk halálhíre. Ezen hírek az akkor folyó nagy parlamenti küzdelemre gyakorolt hatását akként jelképezte a „Borsszem Jankó” című lap, hogy czimképén erős tölgyet rajzolt, melybe czikázó villám sujt, a tölgy mellé volt az akkor oly hírhedt 14. és 25. §. írva s ott állott Tisza Kálmán is, a villámesapás miatt iszonyuan elrémült arezezal.

Most márczius 23-án reggel 7 óra 5 perczkor a nagy kaszás, a ki akkor szeretett trónörökösünket ragadta el tőlünk, elvitte Tisza Kálmánt is. S habár életében legkevésbé sem örvendhetett oly osztatlan szeretetnek és ragaszkodásnak, mint örökké emléünkben élő trónörökösünk, mostani halálhíre mégis villámként czikázott át széles e hazán, mert vele közéletünk egyik legjelesebb alakja szállott sirba.

Hosszu éveken át mint pártvezér, majd azután 15 éven át mint miniszterelnök állott a politikai mozgalmak és a kormány élén, 1890 óta pedig mint közlegény vett részt a parlamentben a hajdani generális.

Tán soha államférfiu annyit és oly erős megtámadtatásnak nem volt kitéve, mint az elhunyt Tisza Kálmán s mégis mindenkinek el kell ismernie, hogy nemzetünk egységünk felépítése és állami életünk

lása körül hervadhatatlan érdemei vannak. Habár egész szereplése mindegyikünk előtt ismeretes, nem hagyhatom el, hogy itt életéből néhány apróságot ne mondjak el, a melyek erős eszetvonásokkal jellemzik őt.

1860. január hóban a debreczeni egyházmegyei gyűlésen a protestáns egyházak kormányzatára nézve kiadott császári pátens ellen beszédet mondott Tisza Kálmán, melynek hatása alatt a pátenssel szemben még az egyezkedést is egyhangulag visszautasították. Nemsokára a gyűlés után váratlan vendég köszöntött be a geszti kastélyba. Bihar megye főnöke volt harmadmagával, aki azért jött oda, hogy kutatást tartson Tisza iratai között. A megyefőnök a tenger iromány közül taláalomra elvett néhány levelet, azután odafordult Tiszához:

— Lehetséges a kutatás, szükségtelen is. Uraságod felelni fog becsületszavára.

— Várom a kérdéseket.

— Van-e az iratok között level Zsedényi Edétől?

— Nincs.

— S egyéb izgató irat nines?

— Azt nem mondhatnám.

— Nem lenne szives megmutatni azt az izgató iratot?

— Szivesen.

És Tisza legfelülről az iratok közül elővette a — pátens. Ez volt szerinte a legizgatóbb irat.

A parlamenti küzdelmekben nagyon ritkán választott a személyét ért sértésekre, csak ha a bihari pontokat vetették a szemére, választott azzal:

jelentés elfogadtatott, a beadott indítványok pedig sorra buktak az egylet vezetőségei jól szervezett táborának, a többségnek vak akaratán. A közgyűlésről jövő számunkban fogunk bővebben beszámolni.

A magy. kir. államvasutak alkalmazottai fogyasztási szövetkezetének f. évi április hó 6-án tartandó rendes közgyűlésének napi-rendje a következő:

1. Az igazgatóság jelentése (üzletjelentés), az 1901. évi nyereség és veszteség számla és vagyonmérleg.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A nyereség felosztása és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére az 1901. évet itélőleg.
4. Az 1902. évi költségelőirányzat megállapítása.
5. Nyolcz igazgatósági tagnak 3 évre, továbbá a felügyelő-bizottságnak (3 rendes, 3 póttag) 1 évre megválasztása.

A tizenkilencedik üzetlevét befejező szövetkezet évi jelentéséből a következőket emeljük ki:

A szövetkezet tagjainak száma 12475, az üzletreszeké 26546, mely kellő szaporodást mutat az előző évvel szemben.

Az üzletreszekre befizetett alaptőke 466,415 K 26 fillért tesz ki, míg az eladási összes forgalom 2,286,767 K 33 fillér volt az elmúlt esztendőben.

Az 1901. évi nyereség hováfordítására vonatkozólag az igazgatóságnak a közgyűlés elé terjesztendő javaslata az, hogy a teljesen befizetett üzletreszek 6%-os kamatozására 22553 kor. 40 fillér, a tartalékalap gyarapítására 2257 kor. 75 fill., együtt tehát **24,811 kor. 15 fill.** fordítsassék.

Az 1902. évi előirányzat 233,000 koronát tüntet föl.

(—Y.)

— No én megtudom bocsátani magamnak, hogy jobban szerettem hazámat elveimnél.

Ha pedig nagyon támadták kormányelnöki politikáját, nem egyszer vágta oda egy-egy öblösszáju nagy hazafinak:

— Én is beszéltem így hatalom ellen, de még abban az időben, mikor az embert becsukták érte.

Immár a sírban pihen s ez a régi elv: de mortuis nihil, nisi bene. (a holtakról semmit se szólj, ha csak jójt nem) ugyálszik már is érvényesül.

Vajda-Hunyadról e hó 27-én Reményi Lajos gyógyszerész tíz koronát küldött a „Pesti Napló” szerkesztőségének Tisza Kálmán szobrára. Még álomnak is sok lett volna Tisza Kálmán életében arra gondolni, hogy majdan közadakozásból szobrot emelnek neki. S ime előhírnök most ez a tíz korona annak, amit akkor még nem is álmotunk volna.

***

Megrázó eset verte fel nyugalmából a napokban fővárosunk egyik különben nagyon csendes részét.

Az I. kerületi Mozdony-utca 9—11. száma alatt lakott özvegy Tóth Mihály, a budapesti posta és távirtda igazgatóság irattári főnöke tizenkilenc éves szép hajadon leányával s két egy-egy évvel még fiatalabb fiával.

A főváros zajától messzieső csendes helyen a napokban a Beatrice Erzi bus s egyben irtózatot tragédiája ismétlődött meg.

A családjában elhunyt után a fiatal Klementin vé-

HIREK.

Rudolf József. A magyar kir. államvasutak temesvári forgalmi főnökségét súlyos gyász érte. **Rudolf József** magyar kir. államvasuti felügyelő, forgalmi főnök 1902. évi márczius hó 27-én elhunyt. Tisztelő kartársai koszorut helyeztek ravatalára s külön gyászjelentésben emlékeztek meg a szeretett főnök elhunytáról.

* **Jubileum.** Szép és lelkes ünnepélyt rendeztek a szegedi vasuti központi leszámoló hivatal tisztviselői **Kerner Lajos** főellenőr tiszteletére azon alkalomból, hogy megérte hivataloskodásának huszonöt éves évfordulóját. A vasuti központi leszámoló hivatal üléstermében gyűltek össze az ünnepelt hivatalnoktársai és főnökei, hogy szerencsekívánataikkal halmozzák el a jubiléus kartársat. **Tonheiszter József** főellenőr üdvözölte az ünnepeltet s szép beszéd kíséretében értékes emléktárgyat nyújtott át neki, mint kartársai szeretetének és tiszteletének maradványát. **Kerner** meghatottan válaszolt. Eélben bankettre gyűlt az ünneplő társaság.

* **A vonat elé vetette magát.** **Jávorszki János** savniki lakos fiatal felesége a mult napokban **Löcse** állomás-

gezte a háziasszonyi teendőket, de nem sokáig, mert hiszterias ideg-bajba esett s csakhamar az egész lakás az elhanyagoltság, rendetlenség képét mutatta. A fiatal leányt, hogy gyógyulást találjon, bevitték a Schwarzer-féle gyógyító intézetbe, hol sokáig gyógykezelték, de nem értek el nagy eredményt. Egy idő óta a régi betegséghez más is járult. A szép leány, aki atyjával egy azon szobában töltötte az éjszakát, egészen megváltozott s viselkedése mind különösebb lett. Éjjel már egyáltalán nem akart vagy nem tudott aludni s csak nappal hajtotta fejét nyugalomra.

Az apa aki szintén idegbajos volt, többször tett olyan elkes redett nyilatkozatokat, melyekből ki volt vehető, hogy önkézevel akar véget vetni életének is s azzal a kifejlődött viszonyoknak is. A katasztrófától félve, a fiuk félretettek a kezük ügyéből minden olyan eszközt, amivel az apa is, leány is kárt tehetett volna magában.

Mégis megtörtént, a mitől féltek. Egy napon amikor a fiuk már elmentek hazulról az apa borotvával először leánya nyakát, azután a magát vágta át s mire reájuk törték az ajtót, már mindakettő halott volt.

Tintaczeruzával irt levelet hagytak hátra, mely így kezdődött:

— Közös elhatározással az élő halálból a való halálba megyünk — s ezzel végződött: — Közös vétünk kerget a halálba. Tóth Mihály. Éa is Klementin.

Ez a néhány szó mindent megmagyaráz.

*

közeliében a robogó vonat elé vetette magát. A szerencsétlen szép fiatal asszonyt, kit férje durva bánásmódja üzött a halálba, a vonat derékon szelte; azonnal meghalt.

* **Küldöttség a ministernél.** Egy száztagu küldöttség járt a minap *Horánszky* Nándor m. kir. kereskedelmi ministernél a *székely vasutak* ügyében. A küldöttség egy memorandumot nyújtott át a ministernek, melyben nemcsak a pusztuló székely nép érdekében, hanem az ország közgazdasági érdekeinek javára is kéri a már 1895-ben törvényhozásilag is elrendelt székely körvasutnak és csatlakozó mellékvonalainak kiépítését. A Szászrégentől építendő vasut folytatást nyerne a Budapesről a Székelyföldre és vissza irányuló vasuti forgalomban. A minister a memorandum beható tanulmányozását megígérvén, kijelentette, hogy a székelyföldi vasutaknak, első sorban pedig a székely körvasutnak építését — ha csak lehetséges lesz — még ebben az évben megkezdeti, hogy az építés három év alatt befejezhető legyen.

* **Halálozás.** *Ströcker* József losonezi osztálymérnökségi irodatisztnek *Paulin* nevű 18 éves leánya márczius hó 20-án három napi szenvedés után elhunyt. Az osztálymérnökség tisztikara koszorut helyezett a korán elhunyt szépményű fiatal leány koporsójára.

Szomoru sorsra jutott egy, a kassai honvédgyalogezredben szolgáló *Farkas* József nevű önkéntes. Az önkéntest, aki miskolci fiú, a napokban főhadnagya valamiért rendreutasította. Talán valami esekéltség volt, biztosat nem tudni, a fiatal ember azonban annyira elkéseredett, hogy önmagáról megfeledezett, megütötte a főhadnagyot. A mi azután következett, az már egészen sablonos história. Az önkéntest vasra verték, bebörtönözték s Isten tudja hány éven keresztül ezután a neve helyett csak valami számot visel majd úgy, hogy mire visszakerül Komáromból, vagy Péterváradról, tán már maga sem tudja, hogy hívták.

Innen-onnan.

Bolondság az élet, ha könnyen veszed;
Ha komolyan nézed, bolondul teszed.

Ninesen oly szép férfi, kit rútnak s ninesen oly
csunya férfi, kit szépnek ne láthatna a női szem.

Köleszőzött könyveket azért nem szoktak néme-
lyek visszaadni, mert könnyebb megtartani a köny-
vet, mint a tartalmát.

A haza minden gyermekének édes anyja s mégis
mennyi mostoha fia van.

Hány ember érte el élete delét és ninesen —
ebédje
(*Kovács Béla.*)

* **Két tehervonat lángokban.** Würzburgban óriási va-uti szerencsétlenség történt f. hó 28-án. A vasutkatasztrófának több emberélet áldozatául esett és ezenkívül óriási anyagi kárt okozott a szerencsétlenség. Würzburg állomásról ma éjjel a Nürnbergbe elindított tehervonat a hajnali órákban a kitzingeni pályaudvarba haladva, ott a hibásan beállított bejáró jelzöt elütötte és ennek következtében egy épen kihaladó tehervonatba ütközött. Az összeütközés oly erővel történt, hogy mindkét vonat kocsijai porrá zúzódtak és az egyik tehervonat mozdonyának vezetője szörnyet halt, míg fűtője életveszélyesen megsebesült. Az összeütközés pillanatában egy petróleumot szállító tartány felrobant, mitől az összetört kocsik lángba borultak, úgy, hogy megmentésükről szó sem lehetett. A kár óriási. A vizsgálatot megindították.

* **Vonatösszeütközés.** A pétervár—béc—cannesi kéjvonat Savona mellett hibás váltóállítás következtében egy tehervonatba ütközött, melynek három utolsó kocsiját pozdorjává törte. A kéjvonat utasainak nem történt bajuk s a vonat is husz percnyi késés után sértetlenül tért vissza Ventimigliába.

CSARNOK.

Kivégzés után.

Irta: *Richepin.*

A párisi La Roquette fogház egyik czellájában tompán maga elé bámulva ült 1894. június 5-én az egyik nőpacziensének megmérgezése miatt halálra ítélt La Pomerai orvos. Ennek az embernek a tekintete, — kinek pörére még sokan emlékezni fognak, — sem felelmet, sem reményt nem tükrözött vissza. Harmincznégy éves volt, középtermetű, kövér, éles metszetű arcczal, tiszta, gondolkodó homlokkal.

Halálra volt ítéelve. Védője Lachaud, főllebbezést adott be s az elítélt még nem tudta, hogy a főllebbezést elutasították, sőt hogy a kegyelmi kérvénynek sem volt fogantja s a hóhért már értesítették is, hogy a kivégzés június 9-én a kora reggeli órákban lesz.

A mint az elítélt ott ült mozdulatlanul a czellájában, hirtelen megnyilt az ajtó s La Pomerai föllekintve, Velpeau Armand tanárt a híres sebészt látta maga előtt.

A fogoly a saját székét ajánlotta föl a nem várt vendégnek, amíg maga a keskeny fapadra ült, melyen már annyian töltötték életük utolsó perceit.

VEGYESEK,

Mozdonyral elért legnagyobb sebességek. A múlt év őszen Berlin és Zossen között nagy gyorsaságu electromos kocsikkal végzett kísérletekről szóló értesítésekkel kapcsolatban közlemények jelentek meg, melyek szerint a mozdonyokkal Európában eddig elért legnagyobb sebesség 130 kilométer, míg Amerikában 140 kilométer.

Angliában 125–130 kilométer sebességgel (80 angol mértföld.) haladnak, természetesen csak az esésben lévő vonalak felhasználásával, már 1850 óta egyes vonatok, így pl. a London—Bristol—Plymouth között vonalrészén. — 1875 nyarán két angol vasuttársaság London és Aberdeen között versenyt rendezett, melyből az északkeleti vasuttársaság került ki győztesen, a mennyiben vonata a 872 kilométer utat 8 óra 32 perc alatt tette meg a tartózkodások beszámításával, vagyis 102 kilométer átlagos sebességgel haladt 100 tonna terhelés mellett. — Tekintetbe véve azonban az emelkedéseket is, a vonat helyenként tényleg 140 kilométer sebességgel is haladt.

A Párisban 1889 és 1900-ban kiállított és a francia nyugoti vasut tulajdonát képező $\frac{2}{4}$ csatlós gyorsvonatu ikermozdony próbameneténél és pedig nem üres menetben 137 kilométer óránkénti sebességet ért el.

A hallgatás rövid, kínos szünetét Velpeau törte meg:

— Orvosok között fölösleges minden üres sajnálkozás. Térjünk tehát bevezetés nélkül a dologra.

— Tehát nincs reményem? Veszve van az ügyem? — kérdezte La Pommerais.

— Tartani lehet tőle, — hangzott a felelet.

— Talán már végörám is ki van tűzve?

— Azt nem tudom; egy pár napra azonban még okvetlenül számíthat.

La Pommerais végighuzta fegyencskabátjának ujját veritékborította homlokán s így szólt:

— Legyen hát! Különben is el voltam rá készülve. Minnél hamarabb, annál jobb.

— Miután a dolog még nincsen egészen eldöntve, csak föltételes ajánlatot tehetek. Ha kedvez önnek a szerenese, annál jobb. Ha nem . . .

A nagy sebész elhalgatott.

— Ha nem? — kérdezte La Pommerais.

Velpeau elővett egy finom orvosi műszert, melyet az elítélt üteréhez tartott, azután így szólt:

— Az ön ütere gondolkodásának és érzésének csaknem ritka nyugodtságára és biztosságára vall. Ez arra bátorít, hogy önnek, a ki nemcsak éles elméjéről, hanem tudományos meggyőződéséről is ismeretes, egy műtényt tegyek, a melyet ön, mint a pozitív tudomány embere,

A Párisban 1890-ben tartott versenymenetek alkalmával a francia keleti vasut Crompton féle $\frac{1}{3}$ csatlós mozdony 144 kilométer óránkénti sebességgel nyerte el a babért.

Ehhez hasonló eredményt Anglián és Franciaországban kívül Európában sehol sem értek el.

Vasuti kocsik fűtése Angliában. Az angol vasutak kocsijaiban most már általában a Layevék W. S. sheffieldi cég által javított gőz fűtési rendszer van alkalmazásban. A nálunk is használatban lévő rendszertől egyedül az egyes szakaszokban lévő fűtőtestek térnek el. Ugyanis az ülés alatt lévő fűtő henger még egy légmentesen elzárt esövet zár magába, mely cső térfogatának $\frac{7}{8}$ -ad része a fagynak ellentálló folyadékkal (pl. sósvízzel) van megtöltve. Ha a két henger közötti térbe a gőzt lebocsátjuk, ez melegének egy részét a külső térbe sugározza ki, míg a meleg másrészét a légmentesen zárt hengerben lévő folyadék veszi fel. — Ily módon elkerülhető a kocsik túlfűtése, azonkívül az elzárt hengerben lévő és felmelegített folyadék még a gőz elzárása után is sokáig állandóan hőmérsékletet tart a kocsiban.

A megtartott kísérletek igen kedvező eredményeket mutattak fel; ugyanis 25 atmosphaera gőzzel + 20° Celsius külső hőmérsék mellett a kocsi hőmérséke +20° Celsiusra melegedett; ekkor a gőzfűtést elzárták és még

bármily különösnek találjon is, bizonyára figyelmére fog méltatni.

— Egész figyelmem rendelkezésére áll önnek, — felelte La Pommerais.

Őn határozottan tudja, — folytatta Velpeau hogy a modern pszichológia egyik legérdekesebb kérdése azt megtudni: vajjon marad-e fön az agyban egyetlen sugara az emlékezésnek, reflexzióknak, a valóságos érzésnek, miután a fej elválasztatott a törzstől?

Ez a váratlan bevezetés megreszkedtetten az elítéltet, de csakhamar összeszedte magát s így válaszol:

— Mikor ön belépett, doktor, éppen ezzel a problémával foglalkoztam, mely különben is kettes érdekességgel bír reám nevezve.

— Ismeri a legújabb iratokat erről a kérdésről?

— Igen, sőt meghallgattam az ön egyik felolvasását is.

— Van önnek sebészeti szempontból tüzetes ismerete a nyaktilórról? — kérdezte Velpeau tovább.

— Nincs uram, — felelte La Pommerais fagyos hidegséggel.

— En éppen ma újra megvizsgáltam a gépet tüzetesen. — folytatta Velpeau. — Mondhatom, hogy tökéletes szerszám. Az éles bárd egyharmad másodperc alatt átmettzi a delikvens nyakát. E villámszerű metszés mellett tehát a

7 óra múlva is a kocsiban a hőmérsék +19° Celsius volt +4° Celsius külső hőmérsék mellett.

Utazás a föld körül hét nap alatt. Egy londoni ujság szerint az Óceánon túl olyan terven dolgoznak, a mely valósággá tenné Jules Verne fantáziájának merész álmát. Olyan vasutat akarnak csinálni, a mely igazán megszüntetne ezen a földön minden távolságot. Természetesen: a mit a poéta ki-gondol, azt csak a dollár-fejedelmek valósíthatják meg. Az angol lap hire szerint az amerikai aczéltröszt egy kaliforniai nagy telepén folyik titokban, de serényen a kísérletező munka a csoda-vasut megalkotására. Az új vasut lebegő-vasut volna, nem töltsére rakják a sinjeit, hanem oszlopok vállára, olyan formára, mint a milyen a függő hid. Ezen a vasuton aztán egy hét alatt körül lehetne utazni a földet. Tudvalevő dolog, hogy a vonat gyors haladásának legnagyobb akadálya a levegő surlódása, a mely ellentálló erő a gyorsasággal együtt nagy arányban növekszik. Oly nagy ez az ellentálló erő, hogy ekkorra távolság megfutására a mai szerkezetű lokomotiv teljességgel képtelen, mert harmincz mértföldes sebességgel elérte a futóképessége maximumát. A lebegő-vasut új szerkezetű mozdonya mellett a levegőnek ez az ellentálló ereje roppantul mérséklődik és 250 mérföldes sebességnél csak akkora, mint most 40 mérföldesnél. A földalálója fo-

gadkozik, hogy vele két óra alatt el lehet jutni Szan-Francizskóból Los-Angelesne és hetedfél nap alatt — mindig vasuton — Newyorkból Párisba. A mai vasutnál a mozdony fütése óránként 2 koronába kerül, az új vonatnál ez a költség 8 fillerre redukálódik. Kiszámították már azt is, mennyibe kerül majd átlag az új vasut építése angol mértföldenkint: 12.000 koronába. Szép pénz, mert sok angol mértföld ám a világ!

IRODALOM. MŰVÉSZET.

A „Haladás” pályázata. Örömmel jelentjük, hogy a lapunk 1. és 2. számában közzétett pályázatunkra ismét több pályamunka érkezett. — Ismételten értesítjük egyuttal pályázni kívánókat, hogy a pályázat f. hó 1-én jár le.

„Tövisek között.” *Vajdai Szabó István* hirdet ily című könyvére előfizetést. A tehetséges írónak — kitől mai számunkban hozunk tárczát — e megjelenő kötete a szerzőnek a lapokban itt-ott elszórtan megjelent s nagy részben még ki nem adott elbeszéléseit fogja tartalmazni. A mintegy 14—16 ivből álló könyv, melyre fölhívjuk olvasóink figyelmét, előfizetési ára füzve 2 korona, diszkötésben 4 korona. Az előfizetési pénzek szerző címére *Eszenybe* (Szabolcs-megye) küldendők. A könyv június hó elején jelenik meg.

lefejezettek alig lehet más érzése, mint a katonának, kinek a golyó röptében elszakítja a karját. Idő hiányában az érzés elsurranó s homályos.

— Vannak talán utófájdalmak. A két metszési főület még mindig élő marad. Nem teszi-e éppen ez a gyorsaság fájdalmasabbá a halált a nyaktűt, mint az akasztás által?

— Nekem szilárd meggyőződéseim, — felelte Velpeau, — hogy semmi fájdalmas érzés nem fejlődhetik ki ilyen rövid idő alatt. Igen az egész, ha fájdalmasnak kell lenni, csak képzelet lehet. Nem lenne elég a szerves összefüggés rögtön elválasztása az agy és a sziv között, hogy minden fájdalmat lehetetlenné tegyen? az elképzelhetetlen.

— En remélem, legalább jobban, mint ön, — felelte La Pommerais — nem is a testi fájdalomtól való félelem okoz nekem kellemetlen érzést, hanem egészen más . . .

— Nem lenne szives megpróbálni ezt az érzést kifejezni?

— Hallja csak: Az emlékezés és az akarat szerveit nem érinti a bárd. Számtalan példa van az ellenkezőre, semhogy ráhagynám magam beszéltetni, hogy a lefejezett rögtön elveszt minden öntudatot. Mennyit beszélnek olyan lefejezett fejeokről, melyek a hozzájuk intézett kérdésekre a kérdező felé fordították tekintetüket! Emlékszik-e ön a breszti matróz fejére,

mely a kivégzés után egy órával az írót, melyet a fogai közé dugtak, kettéharapta. Vajjon a tovább is működő öntudat-e ez? Egy hét múlva bizonynyal megtudom.

— Talán öntől függ, hogy az emberiség bizonyosat tudjon erről — mondta Velpeau ünneplés nyugalommal. — És miért titkolnám, hogy éppen ezért jöttem. Leghíresebb kollegáinknak egy küldöttsége küldött önhez s maga a császár adott nekem e czéla fölhatalmazást.

— Magyarázza ki magát tüzetesebben! kérte La Pommerais.

— Uram! tudományunk nevében, mely ma számos nemeslelkű vértanút számlál, jövök, hogy az erély és rettenhetetlenség legmagasabb fokára bírjam önt, melyet egy emberi lénytől csak követelni lehet. Ha az ön kegyelmi kérvényét visszautasítják, akkor ön, mint orvos, a legalkalmasabb lény, hogy a kívánt fölvilágosításokat megadja nekünk. A mi ezer másnál okvetlenül megghiusulna, önnél a legjobb eredményt adhatja és az ön jóindulatból ugyszólván egyszerre, földerithetjük az egész modern fiziológiát. Meg kell ragadnunk az alkalmat és ha sikerül a kivégzés után az értelem egy jelét nyerni, az ön nevének dicsősége feledtetni fogja az árnyait, mely most reá tapad.

Vége köv.)

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Pótló-rejtvény.

— Kovács Bélától —

—ár —ép —aj
 —z —lló —n
 —öz —ó —or
 —dó —rez —ke
 —ó —él —ó
 —lj —var —av
 —em —um —ár
 —áz —ng —da
 —vó —or —ék

A hiányzó betűk a talány megfejtését adják.

Megfejtését április hó 13-án megjelenő 7. számunkban hozzuk.

A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. A megfejtés határideje április hó 9.

F. évi 3. számunkban közölt rejtvény megfejtése:

9	25	18	36
25	22	27	14
18	14	27	29
36	27	16	9

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül sorshuzás útján *Farkas Géza* nyerte meg, kinek címére Sienkievic „Quo vadis?” című regényét postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

Kiss Sándor ellenőr. Halásan köszönjük igaz sorait, melyekkel a bennünket ért támadás feletti megbotránkozásának adott kifejezést. Jól esett látnunk azt ugy e sorokból, mint a napokban hozzánk érkezett levelekből, hogy nemcsak olvasóink, hanem a lapunktól távol álló elfogulatlan közönség is igazságos kritikával bírálta ügyünket. — Fogadják érte mindanyian ismételt köszönetünket!

D. K. B-Lehota. Levél ment.

„Fohászuk.” Megkaptuk.

V. Sz. I. Eszeny. Szívesen üdvözljük munkatársaink sorában. — A lapot megindítottuk.

Ónody Bertalan áll. felv. Ugy Önnek, mint kartársainak őszinte köszönettel tartozunk nemes föllépésükért. Legnagyobb elégtételünket a támadás ellen mindennem megnyilvánult megbotránkozás képezi. Miatán az úgy már befejezést nyert, vasutas kartársai nevében is írott levelét nem adjuk ki, hanem eltettük azt, mint szép bizonyítékát annak, hogy kartársaink ve-lünk éreztek, mellettünk állottak.

„A költő.” — Megkaptuk.

L. I. Mult számunkban Önnek adott szerk. üzenetünkbe egy értelemzavaró sajtóhiba csuszott be. A helyesbítendő mondat ekkép hangzik: „A főlebbvalók és alárendeltek bármily gyakori személyes érintkezése — melyet természetesen sok mindenféle oknál fogva mi magunk is nagyon kívánatosnak tartunk — a dolog-nem sokat változathat.”

M. Gyuláné Losoncz. A címet helyesbítettük.

Csávok. A rejtvényeket megkaptuk: az aphorizmákból válogatunk. — A gyászhirot vettük, — a lapunkat érdeklő eseményekről máskor is értesítsen bennünket. — A vers kevésse átdolgozva jönni fog.

Vasutasoknak

igazoló jegyekhez szükséges

arczképeket

vagy bármint más

★ fényképfölvételeket ★

15 százalékkal

olcsóbban mint, bárki más

kifogastalanul készít

Bárdos Vilmos

fényképész

MISKOLCZON.

Nagy választék miskolczi látkepes chromo, különféle genre szinezett levelezolapokban.

Alapított 1869-ben.

KÖNYVNYOMDA.

KÖNYVKÖTESZET.

KÖNYV- ES PAPIRKERESKEDES.

Stamberger Bernát

MISKOLCZ, Széchenyi-u. 98. (Saját ház.)

Gyorsan, elegánsan és minden versenyt legyőző jutányos áron készülnék:

Könyvnyomdám-ban levélfejek, számlák, levélborítékok ajánló jegyek, falragaszok, táblázatok, meghívók, körlevelek, táncrendek névjegyek, gyászlapok, vignetták stb.

Könyvkötészetemben mindennemű könyvek, füzetek, díszmunkák olcsón, gyorsan és tartósan köttetnek.

Könyvkereskedésemben különféle tan-könyvek, minden telekezetnek szolgáló imakönyvek, szertartási eszközök, író- és rajzszerek, naptárak és minden e szakmába vágó tárgyak a legolcsóbb áron mellett.

Vidéki megrendelések rögtön a legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.

A legjobb varró és himzőgépek

családi és ipari használatra

**SCHWEITZER
TESTVEREK**

varrógépnagykereskedő cégénél

Miskolczon, Széchenyi-u. 86.

sz. a. szerezhető be.

A párisi világ-kiállításon arany-
éremmel kitüntetve.

Mindengépert **hat évi**
írásbeli jótállás.

*Iparistólát végzett leányok
a varrógép üzletben fizetés-
sel felvétetnek.*

Üzlet-átvétel. Tiszteletteljesen értesitem Miskolcz és kör-
nyékem t. közönségét, hogy a volt **Verő-féle** **könyv- és**
papirkereskedést *megvettem* s azt az eddigi helyiségben (**Miskolcz, Széche-
nyi-utca, a színház mellett**) tovább vezetni fogom.

Az áruraktárt *sok újdonsággal* teljesen felszereltem, az üzlettel átvett árukat pedig,
míg a készlet tart, *mélyen leszállított áron* adom el. **Kölcsönkönyvtáramat**, mely
csupán **modern** magyar, német, francia és angol művekből áll, a m. t. közönség különös
figyelmébe ajánlom. A kölcsönkönyvtár jegyzékét kívánatra vidékre is szívesen megküldöm. Leg-
főbb törekvésem az lesz, hogy mérsékelt árak és pontos kiszolgálás által m. t. vevőim igényeit
minden tekintetben kielégítssem.

Vadász M. **könyv- és papirkereskedés,**
kölcsönkönyvtár

Szíves pártfogásért esd, kitünő tisztelettel

(ezelőtt VERŐ)

Miskolcz, a színház mellett.

OOOOO **Legújabb értesítés tavaszra!** OOOOO

Örömmel értesitem a n. é. közönséget, hogy sikerült egy nagyobb készlet rőfös és
rövidáru cikket roppant olcsó áron megvásárolni, a melyek **gyári áron alól** el-
adatnak. A n. é. közönség saját érdekében teszi, ha **tavaszi szükségletét** ná-
lam minél előbb beszerzi, annál is inkább, mert oly olcsó árak mellett ezen készlet
gyorsan eladatik.

Tisztelettel

Amerikai Áruház.

Prima jó mosó kartonok minden színben és kedvelt mintákban méterje 15 kr. Finom színtartó
levantinok méterje 22, 25, 28 kr. **Angol zafirek** kiváló szép minták, nagy választék, méterje
25, 28 kr. Francia zeffrek, legújabb kivitel (esik és schiné minta) méterje 30-40 kr. Finom fehér
és himzett selyem **battisztok** méterje 34, 40, 45 kr. Fehér sűrűn szövött **moll battiszt Clair**
méterje 15, 20, 22 kr. és feljebb.

Duplasz. divatszövetek minden kivitelű mintákban 22, 24, 26, 28, 30 kr. **Legújabb pepita**
és más kivitelű mintákban méterje 52 krtól feljebb. **Tavaszi kosztüm-kelme**, 120 cm. széles,
gyönyörű kivitelben, méterje 86 krtól felj. **Duplasz. fekete kelme** méterje 26 krtól feljebb. **Fe-
kete kelme** 120 cm. széles, tiszta gyapju, méterje 56 krtól feljebb. **Kamgarn kelmék**, egyszínű
120 cm. széles, a legdivatosabb színekben, méterje 72 krtól feljebb. **Vásznak** 1 vég 30 ról eras
vászón 3.50, 4.50, 1 vég 30 ról Rumburgi pamutvászón 4.85 és feljebb. **Futószőnyegek**, 65 cm.
széles futószőnyegek méterje 23 krtól feljebb. **Csipkefüggönyök** 100 cm. széles, méterenként 22,
28, 30, 38, 42, 50, 60, 65 kr 120 cm. széles méterenk. 70, 85, 120. **Férfi és női fehér ingek**,
sima fehér férfi ing 90 krtól feljebb, női ing csipkével vagy himzéssel díszítve 65 krtól feljebb.
Férfi alsó nadrág, erős Copperből 6 drb 4.95 frt, francia szabás, szegélyezett övvel, legjobb
minőség, 6 drb 6.50 frt. **Női és férfi zsebkendők** 85 krtól feljebb. Fekete és színes gyermek,
női, valamint férfi **harisnyák, ingblousok, miderek, keztyűk, női és férfi nyakkendők,**
harisnyák, csipke, szalag, selyem, dísz-zsinór, aplikáció és mindenféle **szabókel-
lékek legolcsóbb árban kaphatók.**

AMERIKAI ÁRUHÁZ

OOOOO Városháztér 28. MISKOLCZ Breuer-palota. OOOOO

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolczon.

